

Gabriël Wijnand Smit is geboren in Utrecht op 25 februari 1910. Hij werd geboren in een oudkatholiek gezin, maar stapte toen hij volwassen was over naar de Rooms-Katholieke Kerk.

Op zijn twintigste verhuisde hij naar Hilversum.

Gabriël was actief bij de Katholieke Verkenners in Hilversum. Hij was in 1939 in Hilversum Oubaas bij de Paulusstam van de Sint Paulusgroep en bleef dat tot het verbod op Scouting op 2 april 1941. In 1939 werd Gabriël Assistent Hoofdkwartierscommissaris Pers en Propaganda bij de NPV. De katholieke Mgr. Hamergroep werd in 1933 in de O.L. Vrouweparochie in Bussum opgericht. Zij kregen de beschikking over de zolder van de Aloysiusschool aan de Vossiuslaan. Op 11 november 1939 werd bij de groep de Mgr. Hamerstam opgericht en Gabriël was hierbij in 1939 en 1940 betrokken. Paul Thole was één van de voortrekkers daar.

Tijdens de oorlog werden zes bundels van Smit clandestien uitgegeven en was hij als redacteur betrokken bij het clandestiene literaire tijdschrift *Ad interim*. Smit was gelijktijdig hoofdcorrespondent van de Nazistische Nederlandsche Kultuurkamer. Deze dubbelrol verleende hem dan ook de naam "de dubbele pannebakker". Of en in welke mate Smit pro-Duits was, is onduidelijk. Die dubbelrol echter maakte het hem mogelijk in 's-Graveland en Kortenhoef illegale krantjes te maken en te verspreiden. Deze krantjes werden gedrukt boven de timmerwerkplaats van De Haan en werden daar door twee kinderen, Eetje en Andreas Schelfhout, in de dubbele bodem van een wandelwagentje opgehaald en naar Gabriël Smit gebracht. Hij haalde de helft van de krantjes uit het wagentje. Vervolgens gingen de jongens naar de gaarkeuken om de gezinsportie suikerbieten op te halen. Gabriël Smit verzorgde de verdere verspreiding in 's-Graveland, Bob Schelfhout deed dat in Kortenhoef. Maar anders dan iedereen zou denken: hij stopte de krantjes 's nachts in de bus bij NSB-gezinnen.

Later verhuisde hij naar 's-Graveland, waar hij jarenlang raadslid voor de KVP was en enige tijd waarnemend burgemeester. Vervolgens verhuisde hij naar Laren, waar zijn grote gezin opgroeide. Smit begon in 1933 als journalist bij de Gooi- en Eemlander, trad aan als redacteur van het antisemitische De Nieuwe Gemeenschap, waar hij samen met A. den Doolaard vertrok toen de hoofdredacteur openlijk het antisemitisme ging uitdragen. Vervolgens werkte hij voor de Linie en De Gids. Hij werd daarna kunstredacteur en -criticus en redacteur geestelijk leven van de Volkskrant, en schreef ook veel voor radio en televisie. Hij was een Nederlandse rooms-katholieke dichter, essayist, toneelschrijver, vertaler, kunstcriticus, journalist, redacteur en politicus.

Gabriël is op 23 mei 1981 in Laren overleden aan een longaandoening.

Meer informatie

[Gabriël Wijnand Smit \(1910 - 1981\) - Genealogy \(geni.com\)](#)

[Gabriël Smit - Wikipedia](#)

[Ondergrondse Pers 1940-1945 deel II \(geni.com\)](#)

[Gabriël Smit \(1910-1981\): 'Een dubbele pannebakker' \(uva.nl\)](#)

De Katholieke verkenner november 1939

Logboek Mgr Hamerstam Bussum (318) Scoutingmuseum Baarn

Boekje met stammen van de verkennerij uit Amersfoort, Baarn, Bussum, Ede, Hilversum, Laren, Soest en Zeist met namen en adressen van de leiding, z.d.. [927 Verbeek, C.P. \(NIOD Instituut voor Oorlogs-, Holocaust- en Genocidestudies\) - NIOD](#)

Dit verhaal is onderdeel van *Scouts in de oorlog*, een verzameling verhalen als eerbetoon aan al die (oud) scouts die zich ingezet hebben voor onze vrijheid en hulp aan de medemens of die slachtoffer werden van oorlogsgeweld, in Nederland en het verre oosten. Met de verhalen willen we inspiratie bieden aan de scouts van nu, in hun wekelijkse activiteiten en als voorbereiding op hun bijdrage aan lokale herdenkingen. Kijk op <http://vrijheid.scouting.nl> voor meer informatie en alle andere verhalen.